

зважений розгляд різноманітних підходів до проблеми, щоб приймати обґрунтовані судження та рішення щодо неї. Критично мисляча людина нічого не сприймає на віру. Отже, вона має здібність і устремління оцінювати різні твердження та робити об'єктивні судження на основі добре обґрунтованих доказів. Метою критичного мислення є встановлення об'єктивної істини [2].

У загальноосвітній школі, формуючи основи критичного мислення в учнів, важливо залучати їх до висловлювання різних думок, поглядів щодо будь-якої навчальної проблеми. І разом з цим привчати робити власний вибір. Початок підліткового періоду характеризується якісним зрушенням у розвитку самосвідомості: у підлітка починає формуватися позиція дорослої людини, поява якої означає, що він суб'єктивно вже вступив у нові стосунки з оточуючим світом дорослих, зі світом їх цінностей. Робота над завданнями переконує школярів-підлітків у тому, що вкрай потрібно розуміти й сприймати іншу точку зору за наявності переконливих аргументів, тобто бути толерантними. Суперечності в оцінках подій обов'язково спонукають їх самостійно аналізувати ситуацію й робити висновки, а також навчать прикладати здобуті узагальнення до сучасної суспільної ситуації, правильно та самостійно її аналізувати [3, 189].

Так, кожний учень основної школи має висловлювати свою позицію щодо джерел інформації, а також виявити рівень своєї компетентності з приводу даного питання. У зв'язку з цим учням доцільно надавати такі рекомендації: з'ясуй сутність предмета обговорення, досліди його; оціни різні погляди й думки; розглянь та визнач переконливість доказів на користь кожної думки; синтезуй свої міркування в незаперечний висновок; ясно й чітко поясни, чому ти так думаєш. Кожен учень, незважаючи на авторитети, виробляє свою думку в контексті вивчення матеріалу згідно навчальної програми з предмету.

Критичне мислення – це процес, який найчастіше починається з постановки проблеми, продовжується пошуком і осмисленням інформації, закінчується прийняттям рішення щодо розв'язання поставленої проблеми. Тому, якщо активно впроваджувати прийоми і методи формування критичного мислення на уроках, учні вчать мислити критично й поступово вдосконалюють і розвивають ці навички та вміння. Отже, критичне мислення в умовах глобалізації – це здатність людини чітко виокремити проблему, самостійно проаналізувати інформацію, виділити з великої кількості другорядного головне, бути відкритим до сприйняття думок інших і водночас принциповим у відстоюванні власної позиції.

Література

1. Кластер Д. Что такое критическое мышление / Д. Кластер // Перемена: Междунар. журнал о развитии мышления через чтение и письмо. – 2001 – №4 – 60 с.
2. Терно С.О. Критичне мислення – сучасний вимір суспільство-знавчої освіти / С.О. Терно – Запоріжжя: Просвіта, 2009. – С.210-227.
3. Тягло А.В., Воропай Т.С. Критическое мышление. Проблема мирового образования XXI века / А.В. Тягло, Т.С. Воропай – Х.: Ун-т внутр. дел, 1999. – 204 с.

ТРАДИЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА ПРИРОДНИЧОГО ФАКУЛЬТЕТУ

А.О. Біленко
Полтава, Україна

Розвиток сучасної системи вищої освіти, відповідно до вимог Болонського процесу, вимагає нових, ефективних моделей роботи з обдарованою молоддю. Перед вищими навчальними закладами постає завдання формування інноваційних напрямків роботи з такими студентами, що будуть направлені на їх виявлення, відбір та підтримку з боку викладацького складу. Це є одним з пріоритетних завдань діяльності Студентського наукового товариства природничого факультету (далі - СНТ).

Важливою складовою реалізації цього завдання, безперечно, є діяльність Студентського наукового товариства факультету. СНТ повинно бути досить потужною структурою, що об'єднує всіх студентів, які займатимуться науково-дослідною роботою в наукових об'єднаннях і науково-дослідних лабораторіях, братимуть участь в олімпіадах та конкурсах, апробуватимуть свої дослідження на студентських наукових конференціях. Значну підтримку діяльності СНТ надають декан природничого факультету М. В. Гриньова та заступник декана з наукової роботи Ю. П. Кращенко.

На початку 2013-2014 навчального року продовжило функціонувати студентське наукове товариство. Голова – Біленко Анжела, студентка 4 курсу природничого факультету. Створено студентські наукові гуртки. Станом на травень 2014 року діють такі гуртки: біологічний, хімічний, екологічний та педагогічної майстерності та менеджменту.

Головним завданням товариства є залучення студентів, які володіють високою мотивацією, спрямованістю на професійну наукову діяльність, до науково-дослідної роботи. Важливим є також вдосконалення існуючої системи науково-дослідної роботи, оскільки в системі організації студентської науково-дослідної роботи все ще залишаються суттєві недоліки, оскільки ми не впроваджуємо нових інноваційних методів, а існуючі є недосконалими.

З метою ефективної організації та управління науковою роботою студентів, започатковано проведення зібрання президії СНТ факультету, де головуючі опановують теоретичні засади по роботі з обдарованою студентською молоддю, набувають практичних навичок і вмінь з питань планування, координації, контролю, організації звітності цієї роботи, її науково-методичного забезпечення.

Також на факультеті відбувається залучення студентів до написання статей. Як відомо, підготовка до друку наукової статті є досить ґрунтовною кропіткою роботою, і вимагає значних зусиль в пошуку наукових джерел, їх систематизації, проведенні певних практичних досліджень.

Важливим напрямом діяльності Студентського наукового товариства є участь студентів у відкритих засіданнях. Цього року було проведено 4 дискусійних зібрань та брейн-ринг, де висвітлювались такі теми:

З нагоди 95-ти річчя з дня народження В. О. Сухомлинського 1 жовтня 2013 року Студентське наукове товариство природничого факультету провело відкрите засідання «Василь Олександрович Сухомлинський - випускник Полтавського педагогічного інституту». Його життєвий і творчий шлях - це одна з найяскравіших сторінок у загальнолюдській книзі світочів гуманістичної педагогіки. Майбутні учителі-сухомлинисти заслухали пізнавальні доповіді. Учасники засідання Студентського наукового товариства природничого факультету з цікавістю переглянули короткометражний відеофільм «Школа В. О. Сухомлинського». Ознайомити з ключовими напрямками науково-дослідної діяльності кафедр природничого факультету завітали провідні викладачі.

31 жовтня 2013 р. відбулося засідання Студентського наукового товариства природничого факультету, присвячене психогенетиці (грец. *psycho* - душа і *genos* - рід, походження) - галузі знання на перетині генетики і психології, предметом якої є походження індивідуальних психологічних особливостей людини, з'ясування ролі генотипу і середовища в їхньому формуванні. У зарубіжній науковій літературі частіше вживають термін „генетика поведінки" (*behavior genetics*), що охоплює дослідження поведінки тварин і людини. Перед молодими дослідниками з цікавою доповіддю про психогенетику, яка особливо активно розвивається останнім часом, виступив доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та основ здоров'я людини О. І. Цебржинський.

„Антиоксиданти" - одне з найбільш широко вживаних понять у сучасній дієтології, про них написано чимало публікацій. Однак їхня природа та механізм дії залишається ще недостатньо вивченими. Це питання викликало зацікавленість студентів та було висвітлено на тематичному засіданні Студентського наукового товариства „Преоксидантно-антиоксидантна система живого", котре відбулося 14 листопада 2013 року. Провідний доповідач - доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та основ здоров'я людини Олег Ігорович Цебржинський.

«Сланцевий газ». Щодня населення споживає значну кількість енергії. Для нас головним його джерелом є природний газ. Але ж окрім цього планета має велику кількість інших енергетичних джерел. Саме одна з альтернатив – сланцевий газ – стала темою засідання студентського наукового товариства природничого факультету яке відбулося 5 березня 2014 року. Тема викликала цікаві дискусії серед присутніх. Головний аргумент «за» – перехід США повністю на видобування сланцевого газу. Головний ризик – забруднення навколишнього середовища їдкими хімічними реагентами, котрі використовуються в технології гідророзриву для видобування.

29 квітня 2014 року відбулася інтелектуальна гра «Брейн-ринг» на кубок декана природничого факультету професора М. В. Гриньової, яку організувало та провело Студентське наукове товариство природничого факультету. Гра проходила серед збірних команд I та II курсів між трьома командами: хіміків «Chemistry», біологів «XXX» та екологів «ECO-style». Гра проходила у п'ять турів, у кожному з яких учасникам необхідно продемонструвати знання з природничих дисциплін, а також діяльність вітчизняних та зарубіжних науковців. Підсумовуючи результати проведення «Брейн-рингу», слід наголосити на значущості подібних заходів у контексті підвищення якості освіти майбутніх учителів природничих дисциплін та підвищення їх конкурентоспроможності в сучасному освітньому просторі.

Засідання не залишають байдужими викладачів факультету серед них: професор М. В. Гриньова, завідувач кафедри педагогічної майстерності та менеджменту, декан природничого факультету, Ю. П. Кращенко, кандидат педагогічних наук, заступник декана природничого факультету з наукової роботи, доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біології та основ здоров'я людини О. І. Цебржинський, доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри ботаніки та методики навчання біології В. В. Оніпко, кандидат біологічних наук, доцент, завідувач кафедри екології та охорони довкілля Наталія Олексіївна Смоляр, кандидат геолого-мінералогічних наук, доцент кафедри біології та основ здоров'я людини В. М. Закалюжний, старший викладач кафедри педагогічної майстерності та менеджменту Ю. І. Боловацька та інші.

Студентське наукове товариство проводить досить вагому роботу з популяризації студентської наукової роботи. Інформація постійно оприлюднюється на дошці оголошень факультетів. Минулого року розпочав роботу офіційний сайт товариства в одній з соціальних мереж, де висвітлюється діяльність СНТ, новини, звіти про діяльність, інформація про очікуванні конференції, зібрання.